

STEPONO DARIAUS GIMTINĖ

PARENGĖ DONATAS
TYTUVA

Šiomet Klaipėdos rajono Judrėnų seniūnijos Rubiškės vienkiamyje (dabar – Dariaus kaimas, Dariškė) veikiančiame Stepono Dariaus gimtinės muziejuje (Lietuvos aviacijos muziejaus padalinys) lankytojų kaip reta daug. Minime „Lituania“ skrydžio per Atlantą 80-ąsias metines, tad nieko nuostabaus, kad norisi pabuvoti ten, kur gimė, augo legendinis lakūnas Steponas Darius (1896–1933, tikroji pavardė – Steponas Jucevičius).

„Lituania“ skrydžiui S. Darius kartu su lakūnu Stasiu Girėnu (tikr. pavardė – Girskis) ruošėsi ne vienerius metus. 1927 m. S. Darius išvyko į Jungtines Amerikos valstijas, ten kartu su S. Girėnu įsigijo lėktuvą, jį pertvarkė ir, pavadinę „Lituania“, 1933 m. iš Niujorko pakilo skrydžiui per Atlantą į Kاونą. Skrydis baigėsi tragiškai – „Lituania“ nukrito Soldino miške (Lenkija), abu lakū-

nai žuvo. Tačiau šis skrydis Lietuvoje XX a. I p. tapo vienu iš svarbiausių įvykių. Pagal to meto skridimo tikslumą lakūnai užėmė pirmąją vietą, pagal skridimo tolį – antrąją, pagal ore išbūtą laiką – ketvirtąją vietą pasaulyje. Dariaus kaime, buvusioje gimtojoje S. Dariaus tėvų sodyboje, muziejus įkurtas 1991 metais. Čia stovi atstatytas S. Dariaus tėvų gyvenamasis namas ir klėtis. Gyvenamajame name veikia ekspozicijos. Sodybos teritorijoje pradėtame formuoti memorialiniame S. Dariaus parke nuo 2007 m. eksponuojamas simbolinis granitinis kompasas, nuo kurio centro tiksliai azimutu pasodinti medeliai, žymintys pagrindines S. Dariaus gyvenamų vietų kryptis. Kompasas sukurtas remiantis „Lituania“ lėktuve buvusio kompasu prototipu. Prie muziejaus rengiamos jaunimo stovyklos, veikia Stepono Dariaus vaikų skraidymo mokykla.

Danutės Mukienės nuotraukose – Stepono Dariaus gimtinės-muziejaus fragmentai. 2013 m.

